

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Ortodoksisesta kirkkokunnasta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ortodoksisen kirkkokunnan eläkejärjestelmässä voitaisiin myöntää osa-aikaeläkkeitä samojen perusteiden mukaan kuin valtion eläkejärjestelmässä.

Edelleen ehdotetaan, että seurakunnan vaaleissa olisi äänioikeus myös seurakunnan

ulkomaalaisilla jäsenillä. Äänioikeusikärajamääräytyminen ehdotetaan samalla muutettavaksi niin, että äänioikeus olisi seurakuntalaisilla, jotka viimeistään ensimmäisenä kokous- tai vaalipäivänä täyttävät 18 vuotta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain (521/1969) 21 §:n 1 momentin mukaan vakinaiseen virkaan nimitetyllä ja päätoimisessa virkasuhteessa olevalla ylimääräisellä tai koeajaksi määrätyllä papilla, diakonilla ja kanttorilla, jonka palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994 ja jatkunut yhdenjaksoisesti 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, on oikeus kirkkokunnan keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perhe-eläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon olevalla henkilöllä. Seurakuntien muun henkilöstön ja niiden pappien, diakonien ja kanttoreiden, joiden palvelussuhde on alkanut aikaisintaan tammikuun 1 päivänä 1994, eläketurva määräytyy yleisen eläkelainsäädännön eli useimmiten työntekijäin eläkelain (395/1961) mukaan.

Valtion eläkelain (280/1966) 9 d §:n mukaan 58 vuotta täyttäneellä edunsaajalla on säännöksessä tarkemmin säädettyin edellytyksin oikeus saada osa-aikaeläkettä, jos hänen työaikansa ja ansiotulonsa on vähentynyt 40—60 prosenttiin ennen vähentämistä hänellä olleesta vakiintuneesta ansiotulosta. Lain 10 b §:n mukaan osa-aikaeläke on 50

prosenttia vakiintuneen ansiotulon ja osakatyöstä saadun ansiotulon erotuksesta. Osa-aikaeläkkeen enimmäismäärä on 75 prosenttia siitä yhteensovitetusta eläkkeestä, joka edunsaajalle on karttunut osa-aikaeläkkeen alkamisajankohtaan mennessä.

Maaliskuun 1 päivänä 1998 voimaan tulleen ortodoksisesta kirkkokunnasta annettuun lakiin tehdyn muutoksen mukaan myös seurakunnan viranhaltija voi olla osa-aikainen tai sivutoiminen. Tämän vuoksi ehdotetaan lain 21 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että kirkkokunnan eläkejärjestelmään tulisi osa-aikaeläke, joka määräytyisi samojen perusteiden mukaan kuin valtion eläkejärjestelmässä. Sitä ortodoksisen kirkkokunnan henkilöstöä, jolla on työntekijäin eläkelain mukainen eläketurva, koskevat jo työntekijäin eläkelain 4 f §:n mukaiset säännökset osa-aikaeläkkeestä.

Ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain 25 §:n mukaan seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston vaaleissa on äänioikeus äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka on Suomen kansalainen ja ennen kokous- tai vaalivuotta on täyttänyt 18 vuotta. Viime vuosina ulkomaalaisten osuus ortodoksisessa kirkkokunnassa on kasvanut. Eniten ulkomaalaisia on Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa, jossa heitä on runsaat 700 eli yli neljä prosenttia

jäsenistä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että seurakunnallinen äänioikeus olisi niilläkin seurakunnan jäsenillä, jotka eivät ole Suomen kansalaisia. Lisäksi ehdotetaan, että seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston vaaleissa seurakunnan jäsen saisi äänioikeuden täyttäessään 18 vuotta viimeistään ensimmäisenä kokous- tai vaalipäivänä.

Ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain 71 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että valitusajan määrittely pykälän 1 momentissa olisi kirjoitustavaltaan yhdenmukainen muiden 7 luvun säännösten kanssa.

2. Esityksen vaikutukset

Osa-aikaeläkejärjestelmän ulottaminen ortodoksisen kirkkokunnan eläkejärjestelmään aiheuttaisi vähäisiä vaikutuksia kirkkokunnan taloudelle. Toisaalta voidaan arvioida, että mahdollisuus osa-aikaeläkkeeseen vähentäisi työkyvyttömyyseläkkeelle jäämiä ja helpottaisi seurakuntien virkojen muuttamista osa-aikaisiksi silloin, kun siihen on tarvetta.

Seurakunnallisen äänioikeuden laajentaminen myös ulkomaalaisia seurakunnan jäseniä koskevaksi saattaisi ulkomaalaiset nykyistä tasa-arvoisempaan asemaan ortodoksisessa kirkkokunnassa.

Kirkollisten vaalien äänioikeusikärajan määrytymistä koskevat muutokset lisäisivät äänioikeutettujen määrää ja lähentäisivät ortodoksisen kirkkokunnan vaalilainsäädäntöä valtiollisia ja kunnallisia sekä evankelis-luterilaisen kirkon vaaleja koskeviin säännöksiin.

3. Asian valmistelu

Ortodoksisesta kirkkokuntaa koskevan lain muutokset on valmisteltu ortodoksisessa kirkollishallituksessa, kirkolliskokouksessa sekä Suomen ortodoksisen kirkkokunnan virka- ja työehtovaliokunnassa, jossa ovat edustettuina kirkkokunnan työntekijäjärjestöt. Opetusministeriö on asian valmistelun yhteydessä pyytänyt lausunnot oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä ja ortodoksiselta kirkollishallitukselta.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ortodoksisesta kirkkokunnasta 8 päivänä elokuuta 1969 annetun lain (521/1969) 21 §:n 1 momentti sekä 25 ja 71 §, sellaisina kuin ne ovat, 21 §:n 1 momentti laissa 1140/1993, 25 § laissa 53/1998 sekä 71 § laissa 893/1987 ja mainitussa laissa 53/1998, seuraavasti:

21 §

Vakinaiseen virkaan nimitetyllä ja päätoimisessa virkasuhteessa olevalla ylimääräisellä tai koeajaksi määrättyllä papilla, diakonilla ja kanttorilla, jonka palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994 ja jatkunut yhdenjaksoisesti 3 momentissa tarkoitetulla tavalla, on oikeus kirkkokunnan keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perhe-eläkkeeseen soveltuvien osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon olevalle henkilöllä.

25 §

Äänioikeus seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka viimeistään ensimmäisenä kokous- tai vaalipäivänä täyttää 18 vuotta.

Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti.

71 §

Seurakunnassa vaaliehdokkaana olevalla papilla, pappiskandidaatilla, diakonilla, kanttorilla tai kanttorikokelaalla tai äänivaltaisella seurakunnan jäsenellä, joka on tyytymätön vaalitoimitukseen, on oikeus valittaa kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vaalitoimitus on saatettu loppuun.

Seurakunnan jäsen saa valittaa seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleista kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa vaalien tuloksen julkaisemisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Maija Rask*

Laki

ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ortodoksisesta kirkkokunnasta 8 päivänä elokuuta 1969 annetun lain (521/1969) 21 §:n 1 momentti sekä 25 ja 71 §, sellaisina kuin ne ovat, 21 §:n 1 momentti laissa 1140/1993, 25 § laissa 53/1998 sekä 71 § laissa 893/1987 ja mainitussa laissa 53/1998, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

21 §

Vakinaiseen virkaan nimitetyllä ja päätoimisessa virkasuhteessa olevalla ylimääräisellä tai koeajaksi määrättyllä papilla, diakonilla ja kanttorilla, jonka palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994 ja jatkunut yhdenjaksoisesti 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, on oikeus kirkkokunnan keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perhe-eläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

25 §

Äänioikeus seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka on Suomen kansalainen ja ennen kokous- tai vaalivuotta on täyttänyt 18 vuotta.

Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti.

71 §

Seurakunnassa vaaliehdokkaana olevalla papilla, pappiskandidaatilla, diakonilla, kanttorilla tai kanttorikokelaalla tai äänivaltaisella seurakunnan jäsenellä, joka on tyytymätön vaalitoimitukseen, on oikeus valittaa kirkollishallitukseen viimeistään kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona vaalitoimitus on saatettu loppuun.

Ehdotus

21 §

Vakinaiseen virkaan nimitetyllä ja päätoimisessa virkasuhteessa olevalla ylimääräisellä tai koeajaksi määrättyllä papilla, diakonilla ja kanttorilla, jonka palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994 ja jatkunut yhdenjaksoisesti 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, on oikeus kirkkokunnan keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perheeläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

25 §

Äänioikeus seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka viimeistään ensimmäisenä kokous- tai vaalipäivänä täyttää 18 vuotta.

Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti.

71 §

Seurakunnassa vaaliehdokkaana olevalla papilla, pappiskandidaatilla, diakonilla, kanttorilla tai kanttorikokelaalla tai äänivaltaisella seurakunnan jäsenellä, joka on tyytymätön vaalitoimitukseen, on oikeus valittaa kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vaalitoimitus on saatettu loppuun.

Voimassa oleva laki

Seurakunnan jäsen saa valittaa seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleista kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa vaalien tuloksen julkaisemisesta.

Ehdotus

Seurakunnan jäsen saa valittaa seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleista kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa vaalien tuloksen julkaisemisesta.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*
